

**Kecskemét Megyei Jogú Város
Polgármestere**

ELŐTERJESZTÉS

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése

**2025. november 27-én
tartandó ülésére**

**Tárgy: Kecskemét Megyei Jogú Város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási
Akciótervének (ZIFFA) jóváhagyása**

Az előterjesztést készítette:

Balogh Zoltán irodavezető

Fejlesztéspolitikai Iroda

Dr. Gajdácsi Zoltán irodavezető, főmérnök

Mérnöki Iroda

Gujdár-Tóth Petra osztályvezető

Projektkoordinációs Osztály

Borbélyné Balogh Katalin osztályvezető

Várostervezési Osztály

Kezelési megjegyzés:

Határozat-tervezet

Döntési változatok száma:

1

Melléletek:

- Kecskemét Megyei Jogú Város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve – Vizsgálat
- Kecskemét Megyei Jogú Város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve – Stratégia
- Kecskemét Megyei Jogú Város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve – Melléklet

Véleményezésre megkapta:

-

Egyéb szervezet, külső szakértő:

-

Megtárgyalta: Fejlődő Város Bizottság
Működő Város Bizottság

Törvényességi észrevételem nincs:

**Dr. Temesvári Péter s.k.
jegyző**

KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERE

Iktatószám: 1362-118/2025

ELŐTERJESZTÉS

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
2025. november 27-én tartandó ülésére

Tárgy: Kecskemét Megyei Jogú Város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervének (ZIFFA) jóváhagyása

Tisztelt Közgyűlés!

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 171/2022. (VII. 28.) határozatában döntött Kecskemét Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája (továbbiakban: FVS) és Kecskemét Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programtervének elfogadásáról, melyek a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz végrehajtásának Fenntartható Városfejlesztési eszközben résztvevő városokra, illetve várostérségekre vonatkozó alapidokumentumai.

A dokumentumok elkészítésének támogatása a TOP_PLUSZ-1.3.1-21-BK1-2022-00001 azonosító számú „Kecskemét Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának (FVS) és TOP Plusz Városfejlesztési Programtervének (TVP) elkészítése” című projekt keretében került biztosításra, melynek végrehajtása érdekében egyéb városfejlesztési célú stratégiai dokumentumok elkészítése is megtörténik. A jelenleg hatályos támogatási szerződés alapján 2026. augusztus 31. napjáig szükséges elkészíteni a városi zöld keretrendszer megalapozó szakmai dokumentumokat, az integrált települési vízgazdálkodási tervet, a digitális akciótervet, az FVS megvalósítására vonatkozó üzleti modellt, továbbá az FVS felülvizsgálatát a 2022. évi népszámlálási adatok, valamint az elkészült szakdokumentumok figyelembevételével. A zöld átállás megalapozása érdekében folyamatban van az önkormányzati épületek átfogó energetikai felmérésének és fejlesztési koncepciójának, valamint a zöld átállási és finanszírozási keretrendszernek az elkészítése, illetve befejeződött a zöldinfrastruktúra fejlesztési és fenntartási akcióterv készítése.

A ZÖLDINFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSI ÉS FENNTARTÁSI AKCIÓTERV SZÜKSÉGESSÉGE

A települések előtt napjainkban a digitális forradalom és a demográfiai átmenet mellett olyan sürgető kihívások állnak, mint a környezeti elemek romlása és a klímaváltozás hatásai. Ezeket részben külső, a klímaváltozás által gyakran szélsőségesen száraz és meleg hőhullámok sorozatát vagy szélsőséges csapadékeseményeket okozó tényezők, részben helyi folyamatok, az intenzív beépítés hatására létrejövő hőszigetek, a beszivárgást akadályozó felületek magas aránya, illetve a gazdasági bővülésből és életszínvonal emelkedéséből egyaránt fakadó gépjárműforgalom növekedése generál.

A városoknak ennek megfelelően szükséges a folyamatokra reagálni: növelni kell a település ellenálló- és alkalmazkodóképességét a külső hatásokkal szemben, illetve csökkenteni a kitétséget a globális negatív változások ellenében. Tekintettel arra, hogy a városok rendkívül komplex ökoszisztémát alkotnak, ennek érdekében több területen is

szükséges beavatkozni nemcsak az önkormányzatoknak, hanem a lakosságnak és a vállalkozásoknak, nagyobb ipari szereplőknek is. Fontos eszköze ennek a zöldinfrastruktúra-fejlesztés, amely úgy csökkenti a környezeti és klímakockázatot, illetve javítja a települések alkalmazkodóképességét és a helyi életminőséget, hogy nem generál újabb környezeti terhelést. A zöldinfrastruktúra-fejlesztés célja, hogy a természetes és természetközeli állapotú területek, valamint egyéb növényzettel fedett és ökológiai funkciót betöltő területek (beleértve a vízi ökoszisztémákat is) széleskörű ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására legyenek képesek, hozzájárulva az egészséges emberi környezet és a fenntartható gazdasági működés megteremtéséhez.

Kecskemét Megyei Jogú Város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervének (a továbbiakban: ZIFFA) elkészítése fentiekben túl nem csupán szakmai szempontból indokolt. A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 4. melléklet 1. bekezdés e) pontja alapján a legalább 5000 fő népességgel rendelkező települések helyi építési szabályzatának kötelezően tartalmaznia kell a települési zöldinfrastruktúra kialakítására és fenntartására vonatkozó előírásokat. Ennek megfelelően a ZIFFA, mint a települési zöldinfrastruktúra szakmai megalapozó dokumentuma, a város stratégiai tervezésének nélkülözhetetlen eleme, amely közvetlenül támogatja a jogszabályi megfelelést is. A ZIFFA egy vizsgálati és egy stratégiai munkarészből, valamint a vizsgált utcák, bevezetőutak és zöldinfrastruktúra elemek kataszterét tartalmazó mellékletből áll. A ZIFFA terjedelmére és formájára tekintettel elektronikus formában a határozat-tervezet mellékletét képezi.

ELŐZETES VIZSGÁLAT, ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZAT ÉS ELEMEINEK ÉRTÉKELÉSE

A ZIFFA vizsgálati munkarésze átfogó helyzetelemzést nyújt Kecskemét zöldinfrastruktúra-hálózatának jelenlegi állapotáról és működéséről, figyelembe véve a természeti, társadalmi és gazdasági adottságokat, valamint az éghajlatváltozás hatásait.

A város területe nagyrészt a Kiskunsági löszháton és a Duna-Tisza közti homokhátságon fekszik, mely kiemelten sérülékeny a klímaváltozás szempontjából. **A régiót sújtja a talajvízszint általános süllyedése, a vízhiány, valamint a megváltozott csapadékeloszlás miatt a városi elöntések kockázata.** Kecskemét kedvező közlekedés-földrajzi helyzete és dinamikus erősödő gazdasági szerepe – különösen a 2012-2022 közötti időszakban – jelentős növekedést eredményezett a helyi bruttó hozzáadott érték (GVA) tekintetében, és hozzájárult a város térségi súlyának erősödéséhez. Ennek eredményeként ugyanakkor a gépjárműállomány növekedése, valamint az ipari és logisztikai területek bővülése fokozott terhelést ró a városi infrastruktúrára is. A mezővárosi múltból fakadó, alapvetően egyközpontú városszerkezet, és a közlekedési kapcsolatok koncentrált jellege miatt a növekvő forgalom a belvárosban forgalmi torlódásokat, levegőtisztasági problémákat és parkolási nehézségeket okoz. Ezzel párhuzamosan a beépítési nyomás és a burkolt felületek arányának növekedése a zöldfelületek csökkenéséhez, a hősziget-hatás fokozódásához, valamint az ökológiai és vízgazdálkodási egyensúly romlásához vezetett.

A ZIFFA zöldinfrastruktúra értékelése három szinten zajlott: a város teljes közigazgatási területén, a beépített területeken, illetve a belterületi közhasználatú és korlátozottan közhasználatú zöldinfrastruktúra elemek szintjén. A vizsgálat kimutatta, hogy a beépített területeken belül a magánterületi zöldfelületek és az infrastruktúra területek (pl. utak) menti zöldfelületek dominálnak (55%, illetve 24%), míg a szabadon, mindenki által használható zöldterületek (közparkok és közkertek) aránya összesen kb. 5%. A kiskörúton belül ennél is kedvezőtlenebb a helyzet, hiszen a teljes zöldfelületi arány az úthálózat és az épületek által

elfoglalt helyekkel szemben kifejezetten alacsony, mindössze 6%. **A zöldfelület hiánya miatt a történeti városközpont, az iparterületek és a reptér környéke fokozottan érintett a városi hősziget jelenségben.** A közhasználatú zöldterületek (közterületek, közparkok) ellátottsága ezen túlmenően jelentős fejlesztési potenciállal bír a Petőfi városban, Hunyadvárosban, a Halasi úti kiskertek térségében, Alsószéktő és Vacsiköz városrészekben, továbbá van tér a fejlődésre e tekintetben Katonatelepen, Hetényegyházán és Kadafalva területén is.

A vízgazdálkodást tekintve – a területi adottságok következtében – sokszor egyszerre jelentkezik a városban **a vízhiány, illetve a megváltozott csapadékvíz-eloszlás miatti városi elöntés, ami új szemléletű csapadékvíz-kezelést indokol.** A város területén található mintegy 330 km hosszú csapadékvízkezelő-hálózat 2/3-a zárt csapadékvíz-csatorna, a maradék nyílt földes vagy füves árok. A nagykörúton belüli zárt csapadékvízcsatornák 90%-a 80-100 éve épült, és a nagyszilárdságú téglából épült csatornák kivételével ezek nagy része felújításra szorul. Ezen fejlesztési hiányok pótlása érdekében a közlekedési infrastruktúra felújítási projekteknél a költségvetési források lehetőségei szerint érintettek a közműhálózat elemei is. A csapadékvíz gyűjtése, visszatartása és raktározása különösen a nagyterjedésű belterületi zöldterületek és zöldfelületek esetében szorul fejlesztésre, míg a lakossági túlburkolások és túlépítések által a csapadékvíz gyűjtése és kezelése szempontjából okozott problémákat szintén kezelni szükséges.

FEJLESZTÉSI ÉS FENNTARTÁSI STRATÉGIA

A ZIFFA stratégiai munkarésze Kecskemét számára komplex eszközt nyújt a természeti tőke megőrzésére és növelésére, az ökoszisztéma-szolgáltatás alapú megközelítést beépítve a tervezési és döntéshozatali folyamatokba. A stratégia célja a város rugalmas ellenállóképességének (klímarezilienciájának) növelése, a városi zöldinfrastruktúra megőrzése, fenntartása és fejlesztése, melyhez **négy horizontális célkitűzés** került megfogalmazásra:

1. Alkalmazkodás és klímaturatosság, a város klímarezilienciájának növelése.
2. Értékek megőrzése, a meglévő természeti, tájképi és városszerkezeti értékek védelme.
3. Élhető és egészséges környezet, az életminőség javítása a városi területeken élők számára.
4. Fenntarthatóság, a természeti erőforrások megóvása, a környezet védelme és a társadalmi jólét, valamint a gazdaság fejlődésének ehhez történő hangolása.

A stratégia **három, egymásra épülő fejlesztési pillért** és ezeken belül kilenc specifikus célt határoz meg. A fejlesztési célrendszer első pillére **a jogi, szervezeti és társadalmi-szemléleti keretek biztosítása**, melynek keretében szükséges a zöldfelületek nyilvántartását, védelmét, fejlesztését és fenntartását erősítő szabályozási és szervezeti keretrendszer létrehozása, a kapcsolódó finanszírozási struktúra biztosítása, továbbá a környezettudatos, aktív társadalom erősítése.

Ennek keretében integrálni kell a zöldinfrastruktúra-tervezést a településfejlesztési és -rendezési tervekbe, javasolt továbbá egy digitális zöldfelületi nyilvántartási rendszeren alapuló folyamatmenedzsment rendszer felállítása is. Fontos az ökoszisztéma-szolgáltatások vagyónként történő kezelése, a gazdasági szereplők bevonása a fenntartásba és a minőségi megújításba, továbbá a lakossági szemléletformálás, a magánkertek biodiverzitását növelő és egyéb, az elköteleződést erősítő programok indítása.

A második fejlesztési pillért **a zöldinfrastruktúra elemek ökológiai szemléletű fenntartásának (üzemeltetésének) biztosítása** jelenti. Ez a pillér a meglévő zöldinfrastruktúra minőségének javítását szolgálja a zöldfelület-fenntartás színvonalának emelése és

hatékonyságának növelése, a klímatudatos és a biodiverzitást segítő fenntartásra való átállás, továbbá a meglévő zöldfelületek minőségi fejlesztése által.

Ebbe beletartozik a természetközeli területek biodiverzitásának megőrzése és hálózati kapcsolatának kialakítása, a lakótelepi és társasházak közterületek rehabilitációja, a meglévő közkertek és közparkok felülvizsgálata, valamint az utcafák és fasorok megőrzésének és megújításának programja is. Fontos a hatékony és víztakarékos öntözési módszerek (okos megoldások, szenzorok, csepegtető öntözés) alkalmazása, a szervesanyag-visszaforgatás (mulcsozás) és a közösségi komposztáló udvarok létrehozása, valamint klímaadaptív, többszintes növényállomány kialakítása a gyepfelületek csökkentése érdekében. Mindehhez szükséges a szakembergárda és az eszközpark fejlesztése, az ökológiai zöldfelület-üzemeltetés fokozatos bevezetése, a virágos gyep, rét területeinek növelése.

A harmadik fejlesztési pillér a **zöldinfrastruktúra fejlesztése**, amely a hálózat területi bővítését és új elemek létrehozását célozza. Ennek keretében új, karakterképző zöldfelületek létesítése, a klímaváltozás negatív hatásait mérséklő zöldgyűrű kialakítása, valamint a vízmegtartó városi csapadékvíz-gazdálkodás tartozik bele. A fejlesztési pillér ennek megfelelően magában foglalja a zöldinfrastruktúra-hálózat területi elemeinek összekapcsolását fasorokkal, zöldsávokkal, a klímabarát utcák és terek kialakítását, az alacsony közkert/közpark ellátottságú városrészekben a zöldterületek bővítését, illetve zöldfal és zöldtető program létrehozását, aktívan ösztönözve a magánszektor. Fontos a védőfásítások, mezővédő fasorok és véderdőgyűrű telepítése, a nagy kiterjedésű felszíni parkolók számának és területének mérséklése, intenzív fásítási program megvalósítása, továbbá a barnamezős és alulhasznosított területek zöldfelületi hasznosítása is. A fejlesztések nem kerülhetik el a felszíni vízfolyások és vizes élőhelyek rehabilitálását, előtérbe helyezve a vízviisszatartást, vízkormányzást, az ezt lehetővé tevő városi műszaki rendszerek kialakítását a csatornarendszer fejlesztésével, illetve esőkert és klímapark program megvalósítását a helyben történő szikkasztás érdekében.

A Kecskemét megyei jogú város részére elkészített ZIFFA az akciótervek műfaji sajátosságán túlmutató, hosszú távú stratégia, és a legfőbb települési zöldfelület-szakmai dokumentum, melynek megvalósítását, és folyamatos nyomon követését biztosítani szükséges. Ehhez olyan monitoring rendszert kell felállítani, amely alkalmas a célok teljesülésének mérésére, és a rendszeres időközönkénti előrehaladási jelentés készítésére. Javasolt továbbá a teljes dokumentum hétévenkénti felülvizsgálata is, a zöldinfrastruktúra fejlesztések tervezéséhez, megvalósításához kapcsolódó Zöldinfrastruktúra Útmutónak megfelelően. A tervezésbe való integráció kiemelt fontosságú, a ZIFFA célterületeit és intézkedéseit összhangba kell hozni a magasabb szintű települési stratégiai dokumentumokkal (településrendezési, illetve településfejlesztési terv, FVS). A sikeres megvalósítás érdekében elengedhetetlen a települési és önkormányzati táj-, környezet- és zöldfelület (kék- és zöldinfrastruktúra hálózat) gazdálkodás feladatainak egységes szakmai megalapozása, tervezése és módszertani irányítása, valamint fontos a feladatok nagyságrendjéhez és ütemezéséhez igazodóan az is, hogy a kapcsolódó városfejlesztési és -üzemeltetési területek fokozatosan megerősítésre kerüljenek.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a fenti közgyűlési előterjesztést szíveskedjen megtárgyalni és döntését a határozat-tervezetben foglaltak szerint meghozni.

Kecskemét, 2025. november 17.

Szemereyné Dr. Pataki Klaudia s.k.
polgármester

HATÁROZAT-TERVEZET

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése **.../2025. (XI.27.) határozata**

Kecskemét Megyei Jogú Város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervének (ZIFFA) jóváhagyása

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése megtárgyalta Szemereyné Dr. Pataki Klaudia polgármester 1362-118/2025 iktatószámú előterjesztését, és az alábbi határozatot hozta:

1. A közgyűlés úgy dönt, hogy Kecskemét Megyei Jogú Város Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervét a határozat melléklete szerinti tartalommal fogadja el, és egyben felhatalmazza Szemereyné Dr. Pataki Klaudia polgármestert, hogy azt a TOP_PLUSZ-1.3.1-21-BK1-2022-00001 azonosító számú projekt keretében ellenőrzésre benyújtsa.
2. A közgyűlés felhatalmazza Szemereyné Dr. Pataki Klaudia polgármestert, hogy amennyiben az ellenőrzés során további szakmai és formai módosítások válnak szükségessé, azokat a dokumentumon átvezesse, valamint a dokumentum ismételt benyújtásáról gondoskodjon.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Szemereyné Dr. Pataki Klaudia polgármester